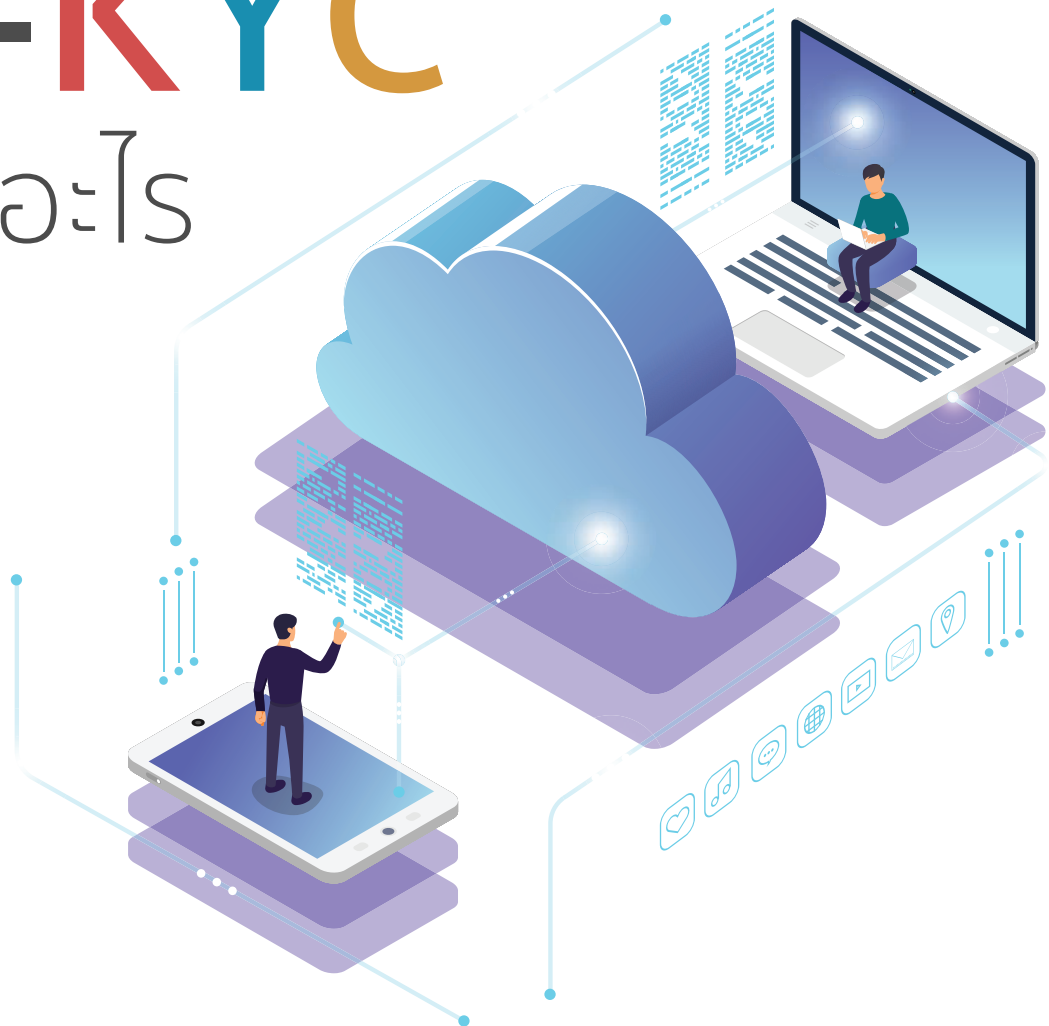

e-KYC

คืออะไร

ปัจจุบันเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของประชาชน ซึ่งภาครัฐและภาคเอกชนได้ร่วมกันผลักดันและสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัล (Digitization) โดยในภาคสถาบันการเงินได้มีการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการให้บริการทางการเงินเพิ่มมากขึ้น เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ทั้งยังเป็นการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน โดยหนึ่งในกระบวนการที่ได้นำมาใช้ คือ การทำความรู้จักลูกค้า หรือ KYC (Know Your Customer) ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ต้องมีขึ้นก่อนเริ่มให้บริการ เพื่อให้สามารถมั่นใจว่าลูกค้าเป็น

บุคคลที่ทำการธุรกรรมจริง มีแหล่งที่มาของเงินที่จะนำมาลงทุน และทราบถึงผู้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง ซึ่งเป็นการปฏิบัติตามกฎหมายป้องกันการฟอกเงิน อย่างไรก็ตาม การทำ KYC ในปัจจุบันถือเป็นขั้นตอนที่ยุ่งยากสำหรับทั้งสถาบันการเงินและลูกค้าไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนของลูกค้าที่กรอกข้อมูลต่าง ๆ และนำเสนอเอกสารหลักฐานที่กำหนด ต้องมีการพบกันระหว่างลูกค้ากับเจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงิน (face-to-face contact) และสถาบันการเงินตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ถึงจะสามารถทำการธุรกรรมการเงินได้ ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนเป็นต้นทุนด้านค่าใช้จ่าย และระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ

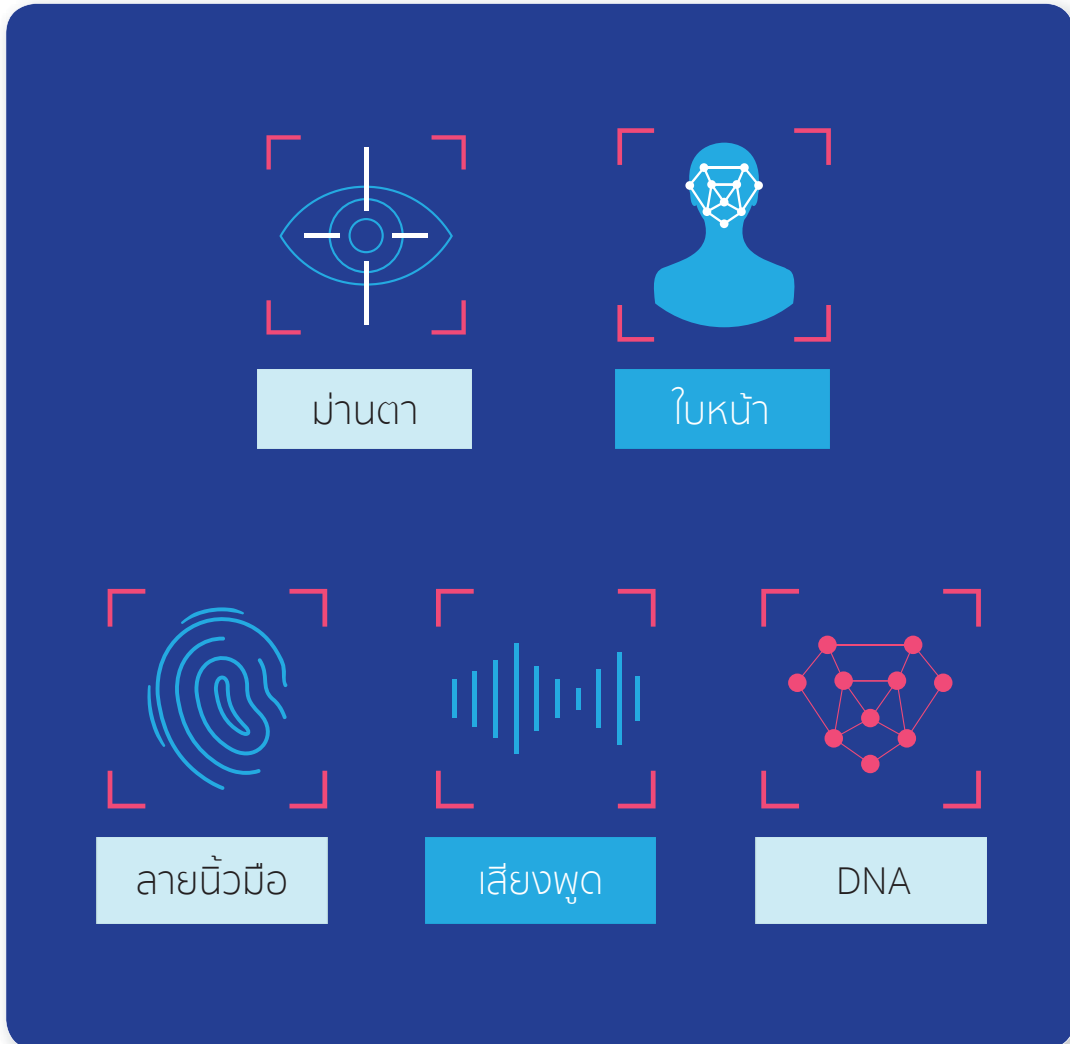

กระบวนการในการบริหารจัดการความเสี่ยงในด้านที่อาจเกิดขึ้น

e-KYC (Electronic Know Your Customer) จึงถูกนำมาใช้ โดยเป็นการใช้ระบบ Electronic มารระบุตัวตน Identification และยืนยันตัวตน Verification แทนการใช้ระบบแบบเดิมที่มีความยุ่งยาก เสียเวลาในการที่จะต้องเดินทางไปแสดงตน โดยหลักการแล้วการทำ e-KYC ในขั้นตอนรับลูกค้าใหม่ โดยที่สถาบันการเงินไม่พบหน้าลูกค้าย่อมมีความเสี่ยงมากกว่าการทำ KYC ปกติที่พบเห็นลูกค้าต่อหน้า รวมถึงประเด็นความเสี่ยงทางด้านเทคโนโลยีด้วย ดังนั้น สถาบันการเงินเองจะต้องมีกระบวนการในการบริหารจัดการความเสี่ยงในด้านที่อาจเกิดขึ้นอย่างรัดกุม ได้แก่ ด้านคุณภาพของอุปกรณ์/เครื่องมือที่นำมาใช้ ทักษะและความชำนาญของบุคลากร วิธีการ/ขั้นตอนการเก็บและตรวจสอบข้อมูลการแสดงผล ความถูกต้องแท้จริงของเอกสารแสดงผลตามที่กำหนด และตรวจว่าลูกค้าเป็นบุคคลเดียวกับในเอกสารแสดงผลหรือไม่ รวมถึงมีขั้นตอนให้ลูกค้ายืนยันตัวตนระหว่างการเก็บข้อมูลด้านการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล ซึ่งต้องรัดกุมเพียงพอ การเก็บรักษาข้อมูลลูกค้าซึ่งต้องเป็นไปตามที่หน่วยงานกำกับดูแลกำหนด โดยประเด็นต่าง ๆ นี้ ถึงแม้ว่าสถาบันการเงินจะมอบหมายให้หน่วยงานอื่นเป็นผู้ทำ KYC แทน แต่สถาบันการเงินไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบที่เกิดขึ้นได้

Biometrics (การยืนยันตัวตนด้วยชีวภาพ)

หนึ่งในรูปแบบการยืนยันตัวตนของลูกค้าที่ถูกนำมาใช้ใน e-KYC คือ Biometrics (การยืนยันตัวตนด้วยชีวภาพ) เป็นการยืนยันตัวตนโดยใช้ข้อมูลทางชีวภาพของแต่ละคนที่มีอยู่เฉพาะตัว เช่น ม่านตา ใบหน้า ลายนิ้วมือ เสียงพูด DNA เป็นต้น

ธนาคารแห่งประเทศไทยส่งเสริมให้ผู้ให้บริการทางการเงินนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาบริการและนวัตกรรมทางการเงิน ให้สามารถตอบสนองความต้องการของ

ผู้ใช้อย่างยิ่งขึ้นตามประกาศรพท.ที่สนส.7/2559 เรื่องหลักเกณฑ์การรับฝากเงินจากประชาชน ซึ่งเปิดโอกาสให้สถาบันการเงินตามกฎหมายสามารถเปิดบัญชีรับฝากเงินผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ได้แล้ว โดยอนุญาตเฉพาะลูกค้าบุคคลธรรมดา และต้องมีการทำ e-KYC ที่มีมาตรฐานเทียบเท่าการพบลูกค้าต่อหน้า และมีการบริหารความเสี่ยงที่เข้มข้น และถือเป็นการให้บริการช่องทางใหม่ที่ต้องยื่นขออนุญาต โดยสรุปได้ว่าการระบุตัวตน ต้องจัดให้มีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่

ระบบ Video Conference ที่เจ้าหน้าที่สังเกตพฤติกรรม และสัมภาษณ์ได้แบบ Real-time โดยมีคุณภาพของภาพ และเสียงที่ชัดเจน การพิสูจน์ตัวตน ในกรณีเปิดบัญชี ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์โดยเครื่องมือของลูกค้า เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ และโปรแกรมระบบงาน ที่สถาบันการเงินเตรียมไว้ สถาบันการเงินต้องใช้ระบบ ตรวจสอบสถานะของข้อมูลและบัตรประชาชนของลูกค้า ที่เป็นปัจจุบัน ประกอบกับระบบการตรวจสอบลายนิ้วมือลูกค้า เป็นอย่างน้อย หากต้องการใช้เทคโนโลยีอื่นนอกจากที่ระบุ ให้ยื่นขออนุญาต ธปท. เป็นรายกรณี

แม้ว่า e-KYC เริ่มต้นใช้มาหลายปีแล้ว ทั้งยังได้มีการพัฒนา อย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จากสถาบันการเงินหลายแห่ง ได้ปรับตัวให้มีความทันสมัยขึ้น นำเทคโนโลยี AI มาช่วย ในการบริหารจัดการเปลี่ยนรูปแบบการให้บริการเป็น

self-service บริการด้วยตนเอง รวมทั้งการพิสูจน์ตัวตน จากการเก็บภาพอัตลักษณ์ใบหน้ามาใช้กับแอปพลิเคชัน บนมือถือ เป็นต้น

ที่มาข้อมูล : <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2559/E/170/46.PDF>
http://www.asco.or.th/uploads/upfiles/files/ASCO%20article_e-KYC_summary_ed3.pdf